

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ : การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านตลาดชัยเหล็ก ตำบลแม่โป่ง อำเภอต๋อยสะแกต จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน : นายสันติ พัฒนาคักดี

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการการสอบแบบค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป	ศษศิลา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดุษฎี	ณ ลำปาง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราภา	คุณาพร	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กจัน	ศรีมงคล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการอนุรักษ์ป่าชุมชนและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังและปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมและจิตวิทยาของเกษตรกรกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน ตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรในการอนุรักษ์ป่าชุมชน พื้นที่ทำการศึกษาคือบ้านตลาดชัยเหล็ก ตำบลแม่โป่ง อำเภอต๋อยสะแกต จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ให้ข้อมูลคือหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 87 คน ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติต่างๆ คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าไคสแควร์ (Chi-square)

จากผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร มีอายุเฉลี่ย 44 ปี การศึกษาอยู่ระหว่าง ป.4 - ป.6 สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3 - 4 คน อาชีพรับจ้างรายได้จากการประกอบอาชีพเฉลี่ย 26,758.05 บาทต่อปี แหล่งข่าวสารที่ได้รับคือวิทยุ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ เกษตรกรส่วนใหญ่เคยผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าไม้มาแล้ว สำหรับการใช้จ่ายเงินจากป่าชุมชน นั้น เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากไม้และของป่า

เกี่ยวกับทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนพบว่า เกษตรกรโดยเฉลี่ยแล้วมีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน เพราะป่าชุมชนมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ป่าชุมชนยังเป็นที่รวมของชาวบ้านและยังเป็นที่พักของป่าอีกด้วยด้วยการมีส่วนร่วมของ เกษตรกร ในการอนุรักษ์ป่าชุมชนพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกป่าและทำแนวกันไฟรอบพื้นที่ป่าชุมชน

ในการทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่างๆ กับตัวแปรตามพบว่า อายุ การศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและการได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของ เกษตรกร ในการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ปัญหาและอุปสรรคของ เกษตรกร ในการอนุรักษ์ป่าชุมชน ได้แก่ขาดเงินทุนอุดหนุนจากหน่วยงานของรัฐ ไม่มีเงินทุนของหมู่บ้านเพื่อใช้ในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนและขาดผู้นำ หรือผู้ประสานงานระหว่างหมู่บ้าน

Independent Study Title : Farmers' Participation in Community
Forest Conservation in Ban Taladkealake ,
Maepong Sub-district, Doisaket District,
Chiang Mai Province

Author : Mr.Santi Pattanasak

M.Sc. (Agriculture) : Agricultural Extension

Examining Committee :

Assist.Prof.Prateep Kochsila	Chairman
Assist.Prof.Dusdee Nalampang	Member
Assist.Prof.Warapa Kunaporn	Member
Assist.Prof.Katin Srimongkol	Member

Abstract

The objectives of this study were to study farmers' participation in community forest conservation, to investigate the relationship between personal background, including socio-economic and psychological factors of farmers and farmers' participation in community forest conservation as well as to delineate farmers' problems and obstacles of community forest conservation. The area of this study was Ban Taladkealake, Maepong Sub-district, Doisaket District, Chiang Mai Province. The respondents were 87 household heads. Data were collected by the use of questionnaires. Data analysis was done through percentage, mean, standard deviation and Chi-square test.

From research finding, the respondents had an average age of 44 years old, having education at primary school (pratomsuksa 4-6), with an average family labour of 3-4 persons, being hired labour, and had an average income of 26,758.05 Baht per year, and their information sources were radio, television and newspaper. Most of them had already been attained the forest conservation course. For the utilization of community forest, most of them used woods and other forest products.

As regards farmers' attitude towards community forest conservation, on average, they had good attitude towards community forest conservation because community forest was very important for their daily lives. It was also the production center. Where they can meet and look for forest products. As for farmers' participation in community forest conservation, it was found that they had participated especially, in forest plantation and construction of the groundlines for forest fire prevention.

As for hypothesis testing in order to investigate the relationship between independent variables and dependent variable, it was indicated that age, education, member of family member and news reception through television were related to farmers' participation in Community forest conservation significantly.

Farmers' problems and obstacle' of community forest conservation included lack of governmental subsidies and local budget for forest conservation activities as well as local leaders or coordinators at the village level.